

stolne cerkve v Celovci, k večnemu počitku.
„Njih spomin ostane blagoslovljen!“

(Dalje prih.)

O posvečevanju nedelj in praznikov.

(Po A. Stoizu, spisal A. V.)

Ko na delapust v soboto večer zaslišimo mili glas zvona, kaj naj mislimo? Jutri je sv. dan, dan, katerega je Gospod naredil; dan katerega darujmo Bogu; dan, katerega si je za-se odločil! In v jutru za rano zopet slišimo iz visoke line veličastni glas, kaj pomenja? Kliče nam, danes je — nedelja ali praznik, dan Gospodov; danes se ne sme ničesar delati, ampak dnes gre samo za dušo skrbeti in Bogu služiti! Mili glas zvona nas torej kliče in vabi v cerkev, da tukaj v pričo Jezusa Kristusa v presv. R. T. razlijamo svoja čutila; se mu po- tožujemo in razkrijamo rane svoje, ga prosimo odpuščenja v dobri spovedi ter ga prejemamo v podobi kruha belega! Zatorej:

„Vsako delo naj nehá,

Častimo le Jezusa!“

Kako je pa dandanes med ljubimi Slo- venci radi posvečevanja nedelj in praznikov? Oh groza me spreleti in mi z žalostjo polni dušo misel: kako se Jezus Kristus tudi v cerkvah slovenskih tu in tam onečastuje! Č. g. duhov- niki slovenski, čijih gorečnost je dalec znana, trudijo se marljivo, da bi poruvali plevel iz src vernih Slovencev; a žalibog, pri posveče- vanji nedelj in praznikov ne opravijo vsega, kakor si želijo. Žalosti me, ako vidim neuspeš- nost gorečega dušnega pastirja, ki se zastonj trudijo in svojemu zdravju škodujejo, ker jih takošnji „luciferji“ jezijo in ne ubogajo. Zakaj bi se dušni pastirji po pravici ne jezili, ako vidijo med sv. mešo ljudi na jednom kolenu klečati, in to, ako tudi ženske tako rekoč „srake streljajo“ in da oženjeni, kadar pridigar na leco stopijo, iz cerkve pobrišejo in zunaj možki tabak žgejo, babelje pa svoje sosedinje razna- šajo. Toda pustimo svoje nazore, ter raje dajmo besedo prof. Albanu Stolzu. Ta imenitni du- hovník in nemški pisatelj piše o posvečevanju nedelj in praznikov sledeče: V starih knjigah berem: „Vsak, tudi najmanjši črvič, naj bi le pamet imel, bi glavico svojo Bogu v čast dvig- nil“. In to si tudi jaz mislim; priproste besede mojstra, ki je to zapisal, so mi jako dopadle. Toda črviči, mravlje in keabri, ki na zemlji in pod zemljo, na travnikih in po gozdu lazijo, nimajo pameti, ter ne morejo glavice svoje Bogu v čast dvigati in se prikloniti. In le jedna stvar je na zemlji, ki ima pamet in hodi ravno po konci, da ji ni težavno se proti nebu obra- čati. Da, človek se Bogu priklanja in pripo- magaj, da bode „posvečeno Njegovo ime!“

Komu je možno vse zvonove ob nedeljah

prešteti; milijone zvonov, ki po zemlji glasno pojó in milo vabijo kristjane v cerkev, da tam- kaj združeni molijo nebeškega očeta:

A glej, tudi mrčes in nesnaga je na svetu! Ondi čepi lakomen krojač ali čevljar, ter še drug rokodelec kot suženj mamona; ves sklju- čen sedi pri svojem delu, in ne more vstati, kakor bi bil s smolo na stol pritisnjen. Zvoniti čuje, toda duša njegova je od lakomnosti na stol pri- klenjena, in oko njegovo je pritvezano na sužno delo, ki ga med dolgimi prsti ima ter šivari in smoljari, kakor bi za nj ne bilo nedelje, ter krade Bogu in duši svoji čas pobožnosti in zve- ličanja ter ga za nekaj krajcarjev zaslužka proda hudobi, duša njegova pa ima slabe oči in ne pogleda rada proti nebesom.

In kako se ob nedeljah v nekaterih krč- mah godi? Kako živinsko se vedejo, napajajo, igrajo, kolnejo, noré in tulijo celo dolgo noč! In mnogi krčmar bi dobro storil, ko bi v ne- deljo po prvi sv. meši sv. razpelo raz stene vzal, kjer pijejo, ter ga nesel, čeravno v dr- varnico, kjer je še poštenejši kraj, kakor pa mnoga pivnica ob nedeljah in bi jo še le v po- nedeljek, v nekaterih krajih v torek, zopet na- zaj obesil. Nikakor se, ne spodobi da bi častit- ljiva podoba križanega Vzveličarja pričla bila, kako neverško in poživinjeno ljudstvo divja in razsaja.

(Konec prih.)

Dopisi.

Iz Maribora. (Društvo katoliških gospá) je v našem mestu že dopolnilo svoje 26. leto. Sam Bog vé, koliko je le-to društvo storilo dobrega v vseh svojih 26ih letih! Na svoji skrbi ima otroke ubožnih starišev in še bolj so društvu na srci tisti, ki so še brez sta- rišev — sirote. V letu, ki je društvu ravno preteklo, je bilo 314 udov pri društvu in 250 otrok je uživalo dobrote društva. Vrhu teh pa je še dobilo vsak mesec po 40 rodbin več ali manj podpore od društva. Kakor vsako leto, odkar obstoji društvo kat. gospá, tako je bilo zadnje leto priredilo za ubožne otroke božič- nico. Za-njo so dali Nj. ekscelencija mil. knezo- škof 40, drugi dobrotniki pa so darovali za-njo 355 gld. 18 kr. To je bilo že lepo premoženje in društvo ga je tudi lepo obrnilo za take reči, ki so bile otrokom najbolj potrebne. Vseh 250 otrok je dobilo nekaj, 64 jih je dobilo zimsko obutev, 60 celo obleko, ostali pa, kar jim je bilo ravno najbolj potrebno in dokler še je dru- štvo imelo kaj pod palcem. Posebna sreča še je bila, da so dobile pri tolikem številu otrok še štiri ubožne žene zimsko obleko. Društvo ima tudi knjižnico ter izposojuje iz nje dobre knjige otrokom pa tudi odraslim, kar premore na primernih knjigah. Posebno rado deli take knjige med rastočo žensko mladino. Premoženje

umljivo, ker ga stane novo šolsko poslopje okoli 25.000 gl. G. dop. trdi tudi, da je šola v Gabrji na samoti, in ker g. učitelj ni tam prebival, ter so bili otroci posebno od 12—1 ure sami sebi prepuščani, bila bi se prav lahko kaka nesreča zgodila po otrocih med seboj, po pijancih, hudobnem človeku ali drugače. To ni res, da je bila šola na samoti, ampak na lepej, ravnej in suhej okrajnej cesti, ter je imela sosedo, in par minut od šolske „vile“ je še precej velika vas Tlake. Tudi šolska soba je bila v Gabrji sposobnejša nego v Rogaci v hiši št. 30. Izmišljeno je tudi, da je bila šolska mladež od 12—1 ure sama sebi prepuščena, kajti, kakor je znano, je na tej šoli poldnevni poduk — ergo ob 12 odide višja skupina domu, a nižja še le ob 1 uri pride v šolo, po tem takem od 12 do 1 ure je le par otrok v šoli bilo. Je pa tudi mogoče, da bi učitelj pri težkem delu brez hrane celi dan ostal? G. dop. omenja tudi, da je učitelj užival 137 gl. 50 kr. odškodnine za stanovanje. Kakor je dopisniku znano, je učitelj 5 let odškodnine za stanovanje krajnemu šolskemu svetu daroval, in bi bil tudi z naprej, ko bi mu ne bili nekateri prijatelji šole polena pod noge metali. G. dop. očita, da učitelj ni hotel šolske mladeži k sv. mašam voditi. To je storil za tó, ker se drži postav in ukazov na tanko. Gabrje je od cerkve 2075 m. oddaljeno zarad tega po sklepu okr. šolskega sveta bi se bila morala šolarska sv. meša $\frac{1}{4}$ na 9 začeti, a to se ni nikoli zgodilo, ampak vselej $\frac{1}{4}$ ure ali še več kesneje. Pri kom tiči pogrešek? Dalje poroča, da so stariši svoje otroke h krščanskemu nauku nemarno pošiljali, drugače pa so šolo še precej redno obiskavali. Da niso bojda nekateri otroci k uram g. kateheta dohajali, to je v resnici slabo znamenje. G. dop. tudi krivo poroča, da je kedaj krajni šolski svet šolo v Rogaci kupil, ampak le gg. Mikuš, Železnik in Gobec so jo kupili brez dovoljenja in brez vsake seje, kajti to svedoči odlok slav. okr. glavarstva od 5. febr. št. 2005 s katerim rekurentom naznanja, da kupljena hiša ostane kupcem, in le z dovoljenjem davkoplačevalcev sme jo občina kupiti. K zboru 22. marca je prišlo 90 posestnikov. Toliko še nikoli! Od teh je glasovalo zoper zgoraj omenjeno trojico 78 posestnikov in za „personae gratissimae“ le 12. G. dopisniku pa je bil le Jurij Bele znan kot nasprotnik. G. dop. narisuje načelnika kot dobrotnika šole, in da je 120 gld. za popravilo stanovanja daroval. Je-li pa g. dopisnik račun videl? Meseca februarja je prišlo k seji kr. šol. sveta 5 udov, pri kateri bi se bil moral letni račun pregledati in potrditi, a vse zastonj. Bil je tako zmeden, velik in brez pobotnic, da so udje z glavami majali, ter so mu nekatere pote in vožnje prečrtali.

Iz Špitaliča. (Pomislek.) Človek rad bere dopise iz raznih krajev mile domovine, ako pa naleti na dopis iz svoje ožje domovine, oveseli ga to še čisto posebej. Tudi meni se godi tako in vesel sem, če naletim v „Slov. Gosp.“ na kake vrstice od nas. Ali v zadnjem številu sem našel precej obširen dopis iz Špitaliča in dalje, ko sem ga bral, manjše je postajalo moje veselje. Zakaj? Jaz sicer ne vem, kaj je resnice na stvari, ki se razpravlja v dopisu, ali toliko sodim, da ni bila zlobna volja pri srenjskih možeh, ko so oddajali ono zemljišče. Kar se tiče posebej župana, moram reči, da je mož, ki ima dobro voljo in pošteno srce; z njim se da vse poravnati, ako je le tudi na drugi strani dobra volja. V obče pa se dozdevlja meni, da se take reči, same na sebi malo vredne, najboljše poravnajo doma, ne da jih dobi svet — med zobe. Kratka pravda, najboljša pravda.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo svitli cesar je prišel v torek, dne 2. aprila, za nekaj dni na Dnajak, potem pa se vrne še za čas v Pešto. — V drž. zboru so proračun naučnega ministerstva že vendar-le vzprejeli. Govorili so veliko gg. poslanci a spremenili niso proračuna v ničem. Slov. poslanci so dobro zavračali napadanje liberalcev, izlasti krepko pa še prof. Šuklje in kan. Klun. Sedaj se razpravlja že proračun ministerstva za drž. finance. Seja trpi sedaj od 10. ure dopoludne tje do 4. popoludne in to za tega voljo, da imajo liberalci časa za svoje dolge govore, ni pa že več lepo, tako dolgi so le-teh, človek bi skorej rekel, jeziki. — Grof Wurmbbrandt, dež. glavar v Gradci, ima srečo, kajti on je ob enem dež. glavar in drž. poslanec. V teh službah prisluži si že za sol — in grofu je še povrhu ni treba veliko, kajti v njegovih govorih je ne čuti človek veliko, vsaj zadnja dva v drž. zboru sta bila precej neslana. — Od Eisenerza na Gornjem Štajarji dela se nova železnica in imajo pri tem delu zaslužek najbolj delalci iz českih in poljskih krajev. — Liberalni poslanci za Koroško so jako medlo zagovarjali krivico, ki se dela slov. ljudstvu v ljudskih šolah, pa saj je ta krivica preočitna in človek se v resnici čudi, da je sploh mogoča. Tu bode pač treba grofu Taafeju seči nekateri gospódi v lase. — V labodski dolini bodo letošnje jeseni velike vojaške vaje in pravi se, da bode tudi svitli cesar vpričo. — V Ljubljani odkrije se dne 30. junija spomenik „slov. pevca“, V. Vodnika, za to slovesnost dela poseben odbor že priprave. — Za „narodni dom“, ki se postavi svoje dni v Ljubljani, je že nad 70.000 gld. nabranih. Nekaj je to že, toda za tak „dom“ je še veliko premalo. — Učiteljsko društvo v